

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016

2016 dccc 1

RHAN 5

DARPARIAETHAU NAD YDYNT OND YN GYMWYS I GONTRACTAU DIOGEL

PENNOD 2

AMRYWIO CONTRACTAU

103 Amrywio

- (1) Ni chaniateir amrywio contract diogel ac eithrio—
 - (a) yn unol ag adrannau 104 i 107, neu
 - (b) drwy neu o ganlyniad i ddeddfiad.
- (2) Rhaid i unrhyw amrywiad a wneir i gontract diogel (ac eithrio drwy neu o ganlyniad i unrhyw ddeddfiad) fod yn unol ag adran 108.
- (3) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel; mae adran 20 yn darparu—
 - (a) bod rhaid ymgorffori is-adrannau (1)(b) a (2) o'r adran hon, a
 - (b) na chaniateir ymgorffori is-adrannau (1)(b) a (2) o'r adran hon ynghyd ag addasiadau iddynt.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 103 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
- I2** A. 103 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

104 Amrywio'r rhent

- (1) Caiff y landlord amrywio'r rhent sy'n daladwy o dan contract diogel drwy roi hysbysiad i ddeiliad y contract yn nodi rhent newydd sydd i gael effaith ar y dyddiad a bennir yn yr hysbysiad.
- (2) Ni chaiff y cyfnod rhwng y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad i ddeiliad y contract a'r dyddiad a bennir fod yn llai na dau fis.
- (3) Yn ddarostyngedig i hynny—
 - (a) caiff yr hysbysiad cyntaf bennu unrhyw ddyddiad, a
 - (b) ni chaiff hysbysiadau diweddarach bennu dyddiad sy'n gynharach na blwyddyn ar ôl y dyddiad pan gafodd rhent newydd effaith ddiwethaf.
- (4) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel y mae rhent yn daladwy oddi tano ^[F1], ac eithrio contract diogel sy'n denantiaeth cymdeithas dai].

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn [a. 104\(4\)](#) wedi eu mewnosod (1.12.2022) gan [Rheoliadau Deddf Rhentu Cartrefi \(Cymru\) 2016 \(Tenantiaethau Cymdeithas Dai: Darpariaethau Sylfaenol\) 2022 \(O.S. 2022/799\)](#), rhlau. 1, [5\(2\)](#) (fel y'i diwygiwyd gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 1\(2\)](#), 14)

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** [A. 104](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
- I4** [A. 104](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

105 Amrywio cydnabyddiaeth arall

- (1) Pan fo cydnabyddiaeth heblaw rhent yn daladwy o dan contract diogel, caniateir amrywio swm y gydnabyddiaeth—
 - (a) drwy gytundeb rhwng y landlord a deiliad y contract, neu
 - (b) gan y landlord yn unol ag is-adrannau (2) i (4).
- (2) Caiff y landlord roi hysbysiad i ddeiliad y contract sy'n nodi swm newydd o gydnabyddiaeth sydd i gael effaith ar y dyddiad a bennir yn yr hysbysiad.
- (3) Ni chaiff y cyfnod rhwng y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad i ddeiliad y contract a'r dyddiad a bennir fod yn llai na dau fis.
- (4) Yn ddarostyngedig i hynny—
 - (a) caiff yr hysbysiad cyntaf bennu unrhyw ddyddiad, a
 - (b) ni chaiff hysbysiadau diweddarach bennu dyddiad sy'n gynharach na blwyddyn ar ôl y dyddiad pan gafodd swm newydd o gydnabyddiaeth effaith ddiwethaf.
- (5) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel y mae cydnabyddiaeth heblaw rhent yn daladwy oddi tano.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** [A. 105](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

16 [A. 105](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

106 Amrywio telerau sylfaenol

- (1) Caniateir amrywio unrhyw un o delerau sylfaenol contract diogel drwy gytundeb rhwng y landlord a deiliad y contract (yn ddarostyngedig i adran 108).
- (2) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel.

Gwybodaeth Cychwyn

17 [A. 106](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

18 [A. 106](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

107 Amrywio telerau atodol a thelerau ychwanegol

- (1) Caniateir amrywio unrhyw un o delerau atodol neu delerau ychwanegol contract diogel (yn ddarostyngedig i adran 108)—
 - (a) drwy gytundeb rhwng y landlord a deiliad y contract, neu
 - (b) wrth i'r landlord roi hysbysiad amrywio i ddeiliad y contract.
- (2) Cyn rhoi hysbysiad amrywio rhaid i'r landlord roi hysbysiad rhagarweiniol i ddeiliad y contract—
 - (a) yn hysbysu deiliad y contract fod y landlord yn bwriadu rhoi hysbysiad amrywio,
 - (b) yn nodi'r amrywiad arfaethedig ac yn hysbysu deiliad y contract o'i natur a'i effaith, ac
 - (c) yn gwahodd deiliad y contract i roi sylwadau ar yr amrywiad arfaethedig o fewn y cyfnod a bennir yn yr hysbysiad.
- (3) Rhaid i'r cyfnod a bennir roi cyfle rhesymol i ddeiliad y contract wneud sylwadau.
- (4) Rhaid i'r hysbysiad amrywio bennu'r amrywiad y mae'n rhoi effaith iddo a'r dyddiad y mae'r amrywiad yn cael effaith.
- (5) Ni chaiff y cyfnod rhwng y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad amrywio i ddeiliad y contract a'r dyddiad y mae'r amrywiad yn cael effaith fod yn llai na mis.
- (6) Wrth roi hysbysiad amrywio rhaid i'r landlord hefyd roi i ddeiliad y contract unrhyw wybodaeth y mae'r landlord yn ei hystyried yn angenrheidiol er mwyn hysbysu deiliad y contract o natur ac effaith yr amrywiad.
- (7) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel.

Gwybodaeth Cychwyn

19 [A. 107](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

110 [A. 107](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

108 Cyfyngiad ar amrywio

- (1) Ni chaniateir amrywio unrhyw un o delerau sylfaenol contract diogel sy'n ymgorffori unrhyw un o'r darpariaethau sylfaenol y mae is-adran (2) yn gymwys iddynt (ac eithrio drwy neu o ganlyniad i ddeddfiad).
- (2) Mae'r is-adran hon yn gymwys i'r darpariaethau sylfaenol a ganlyn—
 - (a) adran 103(1)(b) a (2) a'r adran hon,
 - (b) adran 45 (gofyniad i ddefnyddio cynllun blaendal),
 - (c) adran 52 (cyd-ddeiliad contract yn peidio â bod yn barti i'r contract meddiannaeth),
 - (d) adran 55 (ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ymddygiad gwaharddedig arall),
 - (e) adran 148 (terfynu a ganiateir),
 - (f) adran 149 (hawliadau meddiant),
 - (g) adran 155 (marwolaeth unig ddeiliad contract), ac
 - (h) adran 158 (sicrhau contract drwy ddatganiad ffug).
- (3) Nid yw amrywiad i unrhyw deler sylfaenol arall (ac eithrio drwy neu o ganlyniad i ddeddfiad) yn cael unrhyw effaith—
 - (a) oni bai, o ganlyniad i'r amrywiad—
 - (i) y byddai'r ddarpariaeth sylfaenol y mae'r telor yn ei hymgorffori wedi ei hymgorffori heb ei haddasu, neu
 - (ii) na fyddai'r ddarpariaeth sylfaenol y mae'r telor yn ei hymgorffori wedi ei hymgorffori neu y byddai wedi ei hymgorffori ynghyd ag addasiadau iddi, ond ^{F2}... effaith hyn fyddai bod sefyllfa deiliad y contract yn gwella;
 - (b) pe byddai'r amrywiad (boed o fewn paragraff (a) ai peidio) yn golygu bod y telor sylfaenol yn anghydnaws â thelor sylfaenol sy'n ymgorffori darpariaeth sylfaenol y mae is-adran (2) yn gymwys iddi.
- (4) Nid yw amrywiad i un o delerau contract diogel yn cael unrhyw effaith pe byddai'n golygu bod un neu ragor o delerau'r contract yn anghydnaws â thelor sylfaenol (oni bai yr amrywir y telor sylfaenol hwnnw hefyd yn unol â'r adran hon mewn ffordd a fyddai'n osgoi'r anghydnawsedd).
- (5) Nid yw is-adran (4) yn gymwys i amrywiad a wneir drwy neu o ganlyniad i ddeddfiad.
- (6) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel; mae adran 20 yn darparu—
 - (a) bod rhaid ymgorffori'r adran hon, a
 - (b) na chaniateir ymgorffori'r adran hon ynghyd ag addasiadau iddi.

Diwygiadau Testunol

F2 Geiriau yn a. 108(3)(a)(ii) wedi eu hepgor (7.6.2021) yn rhinwedd [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. 19(3), **Atod. 5 para. 2(2)**

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 108 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**

I12 A. 108 mewn grym ar 1.12.2022 gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

109 Datganiad ysgrifenedig yn cofnodi amrywiad

- (1) Os yw contract diogel yn cael ei amrywio yn unol â'r contract neu drwy neu o ganlyniad i unrhyw ddeddfiad, rhaid i'r landlord, cyn diwedd y cyfnod perthnasol, roi i ddeiliad y contract—
 - (a) datganiad ysgrifenedig o'r telor neu'r telerau sy'n cael ei amrywio neu eu hamrywio, neu
 - (b) datganiad ysgrifenedig o'r contract meddiannaeth fel y'i hamrywiwyd, oni bai bod y landlord wedi rhoi hysbysiad o'r amrywiad yn unol ag adran 104, 105(2) i (4) neu 107(1)(b) a (2) i (6).
- (2) Y cyfnod perthnasol yw'r cyfnod o 14 diwrnod sy'n dechrau â'r diwrnod yr amrywir y contract.
- (3) Ni chaiff y landlord godi ffi am ddarparu datganiad ysgrifenedig o dan is-adran (1).
- (4) Mae'r adran hon yn ddarpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau pob contract diogel.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 109 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

I14 A. 109 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

110 Methu â darparu datganiad ysgrifenedig etc.

- (1) Os yw'r landlord wedi methu â chydymffurfio â gofyniad o dan adran 109 mae'r landlord yn atebol i dalu tâl digolledu i ddeiliad y contract o dan adran 87.
- (2) Mae'r tâl digolledu yn daladwy mewn perthynas â'r dyddiad perthnasol a phob diwrnod ar ôl y dyddiad perthnasol—
 - (a) hyd y diwrnod y mae'r landlord yn rhoi datganiad ysgrifenedig o'r telor neu'r telerau a amrywiwyd, neu o'r contract fel y'i hamrywiwyd, i ddeiliad y contract, neu
 - (b) os yw hynny'n gynharach, hyd ddiwrnod olaf y cyfnod o ddau fis sy'n dechrau â'r dyddiad perthnasol.
- (3) Mae llog yn daladwy ar y tâl digolledu os yw'r landlord wedi methu â rhoi datganiad ysgrifenedig i ddeiliad y contract ar y diwrnod y cyfeirir ato yn is-adran (2)(b) neu cyn hynny.
- (4) Mae'r llog yn dechrau cronni ar y diwrnod y cyfeirir ato yn is-adran (2)(b), ar y raddfa sy'n bodoli o dan adran 6 o [Ddeddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr \(Llog\) 1998](#) (p. 20) ar ddiwedd y diwrnod hwnnw.
- (5) Y dyddiad perthnasol yw'r dyddiad yr amrywiwyd y contract.
- (6) Nid yw is-adrannau (1) i (5) yn gymwys os gellir priodoli methiant y landlord i gydymffurfio â'r gofyniad i weithred neu anwaith ar ran deiliad y contract.
- (7) Os, o dan adran 109, yw'r landlord yn rhoi datganiad ysgrifenedig o'r contract fel y'i hamrywiwyd i ddeiliad y contract, mae adrannau 36 a 37 (datganiadau anghyflawn ac anghywir) yn gymwys i'r datganiad fel pe bai^{F3}, yn is-adran (3) o'r adrannau hynny,

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

y geiriau “dechrau â’r diwrnod yr amrywiwyd y contract” wedi eu rhoi yn lle’r geiriau o “dechrau” hyd at y diwedd”].

Diwygiadau Testunol

F3 Geiriau yn [a. 110\(7\)](#) wedi eu hamnewid (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), [a. 19\(3\)](#), [Atod. 5 para. 4\(a\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I15 [A. 110](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

I16 [A. 110](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 19 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- specified provision(s) savings for amendments by 2018 anaw 1, s. 6, Sch. 6 by [S.I. 2019/110 reg. 5](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 20(3)(ma) inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(2\)](#)
- s. 135(2)(ia) inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(3\)](#)
- s. 186A-186C inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(1\)](#)
- s. 198A inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 5](#)